

ԳԱՐՈՒՆ ՎԵՐԱԳԱՐՁ

Ոչ եւս արեւ տիեզերաց առ խոնարհ
Քերեալ կողիւք՝ զընայ ընդ ուղ ցըրտահար ,
Համառօտեալ հապճեպ զընթացս օրավար ,
Լըրթնատեսիլ , յանփառունակ գարշապար .
Այլ ի տակաւ յարփիս վերին զոսկեսար ,
Դարձուցանէ սահուն ըզկառան օգապար :

Կամարք երկնից նըսեմաստուեր ,
Լուսանորոգ խայտան յայեր .
Հոսեալ ամպոցըն ձիւնաբեր
Ծոցք սառնամած պարզին ի ջեր .

Ամայութիւն հէք ,
Ոչ եւս պատէ շուրջ .
Դարձեալ անձկաբեկ ,
Գան ընդ երկինս լուրջ ,
Հիւրք մերոց յարկաց ,
Գուշակ աւետեաց
Գարուն աւուրց աւետաբերք ,
Ժիր ծիծառնուկք մեր երդասէրք :

— Օրհնեալ ծիծռունք օգապարիկ ,
Օրհնեալ նոցին քաղցր աւետիք :
Հասին աւուրք գարնայնի .
Էւ բընութիւն ամայի ,
Գեղապարոյր շրպարի ,
Յերանգ պէսպէս յերփն յերփնի ,
Ջերդ նորաշուք արքայի ,
Ի նըկարէն ծիրանի :

Ոչ եւս երկիր ունայն ծածկեալ ձիւնաթաղ ,
Գեղատըխուր , մեռելատիպ , սառնապաղ .
Այլ աւանիկ նորապարգեւ ի կենցաղ ,
Պայծառանայ ի զուարթ փըթիթս հաղ քան զհաղ :
Ընդ խորածոր , խոխոմաձիգ ,
Լերանցամէջ գըրդին ի զնաց ,

Ոտնակառեալ խօսուն ալիք .
Գանգիւնք դեղդեղ արձագանգաց
Ջարթնուն լրոին լերանց ի լուր ,
Եւ ծաւալին դաշտ ընդ բըլուր .

Առ ջերոտ նըշոյլ ,
Նորալոյս արփւոյն ,
Լուծեալ հոյլ ի հոյլ ,
Կոհակաց ողջոյն :

— Օրհնեալ գանգիւնք արձագանգացըն թափանց ,
Օրհնեալ թաւալ դըղջիւնք վէտ վէտ ծորանաց ,
Ջերդ մատուռակ գան գարահոս ի լերանց ,
Սահեալ զափամբք ցամաք հովտաց ծարաւեաց ,
Ձինջ պաշտելով բաժակ զեղուն նոր ծըղեաց ,
Եւ գետածին խորշափաձայն պուրակաց :

Երփինունակ , զարմինազան ,
Ծիւք ծաղկածին , բողբոջք գունեան ,
Շագիւն բոյլ բոյլ՝ քաղցրահոսան
Ջեղերբք առուացըն դաշտական :

Ի բուրաստանին ,
Վարդենին անոյշ ,
Ըզծիրանածին ,
Նուրբ ծըղեօք քընքոյշ ,
Յեռու զինչ մանեակ ,
Ըզփունջ կարմրորակ :

Իսկ շահպուրակ եւ առ նըմին շահըբրամ ,
Սպիտակախայտ , շողշողենի , վառ շուշան ,
Քօղապատեալ կապոյտ մանուշ , համասպրամ ,
Կըրթեն զուշ , սիրտ չըքնաղ ի բոյր , գեղս յուղփեան :

— Օրհնեալ ըսփիւռ ծաղկունք դաշտաց ,
Որ զերփն յեղեալ յերփն երանդաց ,
Գորդ անկուածոյ պարզեն մարգաց ,
Ի տիպ զարդու ճոխ տաճարաց :

Ահա ծաղկունք ու ահա տերփուկ դեռածին ,
Բողբոջազարդ ի գիրկ երկրի ծիծաղին ,
Հանգոյն փափկիկ ծընունդք ի մօր ծոց ջերին .
Այլ զի անփորձ ճառագայթից տօթագին ,

Արեգական արդ թեւակոխ բարձր յերկին ,
Գեղածաւալ հեշտ հովանիք տարածին ,
Յոստախիտ ի ծառոց ,
Առ նոքօք կանգնագեղ
Բարձրածայրք յայեր ծոց ,
Բեկանեն յորդատեղ
Ըզնրացան սուր ի խայթս՝
Երկնահոս ճառագայթս :

Թաւ կաղամախ , ստուարաստեղն , ամրոստեան ,
Լայնատարած , խըրոխտ յօդոց մէջ կանգուն .
Եւ եղեւին նըրբին ոստովք տըխրական ,
Երկնակատար բարտին յաւէտ դողդոջուն :

— Օրհնեալ ախորժ հեշտ հովանիք .

Օրհնեալ ոստոց սօսին մեղմիկ .

Արդ ուղեւոր մինչ ի նուազել կան ոգիք ,
Հատեալ զերկայն տաղտուկ շաւիղ տարածիդ ,
Մատչի յըսփիւռ ի հովանիս անուշիկ ,
Ի դիւր սըրտին առ կախ ոստովք քաղցրասիգ :
Եւ հովիւ առ ըստուեր ,
Յորժամ ընդ եթեր ,
Տապք եռան ջեր ,
Ըզհօտ տանի գէր .

Եւ դադարէ ի լըռանիստըն ծըմակ ,
Զըւարթացեալ յառուին սահ սահ կարկաչունս .
Որ մօտ քերեալ գըլէ զալիս ներդաշնակ ,
Նըւագաւոր խառն ընդ սրնգին յեղյեղմունս :
Ընդ դագաթունս լերանց բարձանց ,
Գայ յամրընթաց ամպ զովագին ,
Մերկ բացօթեայ անշուք դաշտաց ,
Ի տարածել ըզհովանին .
Կամ ըզմարդարիտ ,
Յանել ցօղ ի շիթ :

— Օրհնեալ թեթեւ ամպ կենսաձիր ,

Օրհնեալ ընդ տունկս ցօղ ցան ի ցիր .

Փըթթի գարուն բարեաց ծընող լիալիր ,
Սիրատենչակ գեղոյ , զարդուց երկնաձիր .

Ի դունագեղ ի պաճուճանս ճոխ երկիր ,
Շողայ՝ հանգոյն խորան շրքեղ լայնալիր :

Իսկ ի բանալ լուսապատար ,
Ագինատիպ գրրախտին վառ
Ոսկի դրրանց ծիրանածայր ,
Անդ ի բարձունս երկնածրար ,
Նախկին կուսագեղ
Գայ այգ զարդաշուք .
Խոպուպիք գեղ գեղ
Ջինջ զուլամբ փափուկ .

Տոհորակեալ ճոխ ճեմելով խայտալից ,
Բարձր ի վերայ կանաչ լերանց եւ բլլրոց ,
Եւ մրտանէ յիւրն ի խորան ծաղկալից .
Բարդ յանդիման բոյր գիզանայ գիրգ խընկոց .
Ըստ յառաջել հերձեալ այերց խաղաղիկ ,
Սիւգ հովաշունչ զարթնու ի քայլսն հեղիկ :

Եւ տարմատարմ հաւուց դասակ ,
Հանդէպ դիմացն ի թեւս արձակ ,
Խաղ յօրինեն գունակ գունակ ,
Ողջունելով զինքն ի նըւագ :

Ձուարթաթըռիչ որ ի բարձանց մըխի խոր ,
Ըղխայտաբղէտ կակուղ փետուրսն բոլոր ,
Արեգական ընդ շող պարզեալ գեղաւոր .
Որ ընդ ընկեր զըւարճաձայն գայ յոգոր
Ի յեղյեղմունս ձայնից , երգոց դաշնաւոր
Առ ելեւելս առնել զմիմեամբք անդանօր :
Ի թաւաթուփս ծաղկազարդիկ ,
Շուշանափայլ խայտայ սիրուն ,
Անմեղովթեան երկնացելիկ ,
Ջըքնաղ պատկեր թիթեռ թըրթռուն ,
Որ թըռչանօք երազարագ՝ թեւադիր
Կայ որսողին մի զակն յառել յոյս պատիր .
Եւ ձիգ ընդ հետս իւր թըռչանացն գերեալ ,
Ըզմահացունն բիբս անբըթիթ ի զընին ,
Տանի յերկինս ուստ ամենայն դան ծաւալ
Ձիւք եւ պարգեւք ու օրհնիս հանել Տըւողին :

— Օրհնեալ զըւարթ այդ վարդամատ .

Օրհնեալ սիւղ սուրբ , երկնային թաթ ,
Որ զարթուցեալ զհովտաց փրթիթս ցօղակաթ ,
Ծիւ ծիւ զծաղկունս եւ զերդ բուրվառ ձոյլ յարծաթ ,
Ճօճէ ծուփ ծուփ ի տատան ,
Տեառն Ադոֆնայ յանդիման .
Եւ բարդ ընդ ծուխն հոտեւան ,
Ըզմահացուին օրհնութեան ,
Կըղկաթ սըրտին ըզգացման ,
Տանի զդողդոջ շունչ ըզբան :

Որ ըզխոնարհ բառնայ ճակատ ընդ երկին ,
Յոսկեձեղուն , կամարանման ի պարզուած ,
Ուր փայլ ի փայլ երփնագոյն ամպք ոսկեծին ,
Ջերդ ծոպք փաղփուն կախ կան ի զարդ երկնամած .
Եւ ի ստորեւ վայրաբերեալ զակն յերկիր ,
Փառազարդիկ քան զարքունեաց ըզտաճար .
Ընդ հրաշագեղ ըզբանչելիսն ի յաթիւ ,
Եւ յէն էից զօրհնաբանող իւր քընար ,
Յերգոց սըրտառուչ ,
Հարկանէ մըրմունջ :

Հ. Ա. Ե.

Սեր որդիական . — Սնապարճն
Տէգուշի .

Տես Գոռնէյի Տօն Սանչին մէջ այն
տեսարանը յորում Սանչ որդիքը ձկնորս
սի մը որդի կը համարի, կը տեսնէ զանիւ

կայ և բովանդակ արքունեաց առջև չքա-
շուիր զինքը հայր ճանչնալու : Փուճ տեղ
պարտականացմէ ոմանք Սանչի կա-
րեկցելով, ոմանք կատակելով չեն ու-
զեր հաւատալ . փուճ տեղ կը մերժեն
ձկնորսը՝ զոր Սանչ իբրև հայր կ'ողջու-
նէ, և յանձն չառնուր ուրանալ իր հայ-
րը կամ երեսէ թողուլ .

Ըսպառնայ ահագնասաստ, եւ եռացեալ բարկութեամբ
Գոչէ մեծաբարբառ՝ զարձուցանել զհայրն ինքեան ¹ :

Կ'երթայ համարձակ կը խնդրէ զինքը
իզապել թագուհիէն, զոր կը սիրէր, և
ինքն ալ անկէ սիրուած էր, որուն յոյսն
ու խորհուրդներն այս ծանօթութեամբ
'ի դերև կ'ելլեն : Վիպասանութեանց ու
թատերերգութեանց մէջ թագուհի մը

կրնայ անծանօթ ասպետ մը սիրել, բայց
ձկնորսի մը որդին ոչ երբէք : Այս բանս
Սանչ գիտնալով՝ կը հեծեծէ իբրև սի-
րահար . բայց և այնպէս որդիական գո-
րոջն այն սիրոյն կը յաղթէ .

Ջաւակ եմ ձըկնորսի, այլ ոչ անարդ վատթարի,